

Brussel, 8 juli 2026
(OR. en)

11367/26
PV CONS 43
TRANS 474
TELECOM 368
ENER 488
PARLNAT

ONTWERPNOTULEN

RAAD VAN DE EUROPESE UNIE
(Vervoer, Telecommunicatie en Energie)

26 juni 2026

1. Goedkeuring van de agenda

De Raad keurde de agenda (doc. 10866/26) goed.

2. Goedkeuring van de A-punten

a) Niet-wetgeving 10822/26

De Raad keurde alle A-punten in het bovenstaande document goed, inclusief alle ter goedkeuring voorgelegde taalspecifieke COR- en REV-documenten.

b) Wetgeving (openbare beraadslaging overeenkomstig artikel 16, lid 8, van het Verdrag betreffende de Europese Unie) 10823/26

Onderzoek

1. Pakket Horizon Europa – kaderprogramma voor onderzoek en innovatie 2028-2034 10460/26 + ADD 1-2 RECH

a) Kaderprogramma en de regels ervan voor deelname en verspreiding 10464/26

b) Specifiek programma tot uitvoering van Horizon Europa 10465/26

Partiële algemene oriëntatie

goedgekeurd door het Coreper (1e deel) op 24.6.2026

De Raad bereikte partiële algemene oriëntaties over de verordening betreffende Horizon Europa – het kaderprogramma voor onderzoek en innovatie 2028-2034 en over het besluit van de Raad betreffende het specifieke programma tot uitvoering van Horizon Europa.

Een gezamenlijke verklaring van Hongarije, Kroatië, Letland, Roemenië, Slovenië, Slowakije en Tsjechië en verklaringen van Duitsland, Oostenrijk en de Raad bij dit punt staan in de bijlage.

Wetgevingsberaadslagingen

(Openbare beraadslaging overeenkomstig artikel 16, lid 8, van het Verdrag betreffende de Europese Unie)

3. Pakket Europese netten

- a) **Richtlijn tot wijziging van de Richtlijnen (EU) 2018/2001, (EU) 2019/944 en (EU) 2024/1788 wat betreft het versnellen van vergunningsprocedures**

10740/26

De Raad bereikte een algemene oriëntatie over de richtlijn tot wijziging van de Richtlijnen (EU) 2018/2001, (EU) 2019/944 en (EU) 2024/1788 wat betreft het versnellen van vergunningsprocedures.

- b) **Verordening betreffende richtsnoeren voor de trans-Europese energie-infrastructuur**

10746/26

+ COR 1 REV 1

Algemene oriëntatie

De Raad bereikte een algemene oriëntatie over de verordening betreffende richtsnoeren voor de trans-Europese energie-infrastructuur.

Portugal en Spanje brachten een gezamenlijke verklaring uit (zie bijlage). Estland, Finland, Letland, Litouwen, Polen en Zweden brachten een gezamenlijke verklaring uit (zie bijlage).

Niet-wetgevingswerkzaamheden

4. Decarbonisatie-inspanningen op het gebied van energie na 2030
Gedachtewisseling 9604/26
5. Crisis in het Midden-Oosten: coördinatie- en responsmaatregelen in de energiesector
Gedachtewisseling 9614/26

Diversen

6. a) Herziening van Verordening (EU) 2015/1222 van de Commissie tot vaststelling van richtsnoeren betreffende capaciteitstoewijzing en congestiebeheer (de zogenoemde CTCB-verordening)
Informatie van Frankrijk, Italië en Polen 10695/1/26 REV 1

b) Gevolgen van de methaanverordening voor de energiezekerheid van de EU

 10728/1/26 REV 1

Informatie van België, Bulgarije, Hongarije, Italië, Litouwen, Nederland, Oostenrijk, Polen, Roemenië, Slowakije, Tsjechië en Zweden

De Raad nam nota van de informatie van België, Bulgarije, Hongarije, Italië, Litouwen, Nederland, Oostenrijk, Polen, Roemenië, Slowakije, Tsjechië en Zweden. Griekenland verstrekke mondeling informatie.

c) Follow-up van de conclusies van de Raad betreffende de voorzieningszekerheid van radio-isotopen voor geneeskundig gebruik

 10773/26

Informatie van België, Frankrijk, Kroatië, Luxemburg, Malta, Nederland, Polen, Roemenië, Slovenië en Tsjechië

De Raad nam nota van de informatie van België, Frankrijk, Kroatië, Luxemburg, Malta, Nederland, Polen, Roemenië, Slovenië en Tsjechië.

d) Zorgen voor de juiste stimulansen om elektrificatie te versnellen

 10814/26

Informatie van Denemarken, Frankrijk, Nederland en Zweden

De Raad nam nota van de informatie van Denemarken, Frankrijk, Nederland en Zweden.

e) Werkprogramma van het aantredende voorzitterschap
Informatie van Ierland

Eerste lezing

Openbaar debat op voorstel van het voorzitterschap (artikel 8, lid 2, van het reglement van orde van de Raad)

Op basis van een Commissievoorstel

Verklaringen over de A-punten van wetgevende aard (doc. 10823/26)**Ad A-punt 1:****Pakket Horizon Europa – kaderprogramma voor onderzoek en innovatie 2028-2034****a) Kaderprogramma en de regels ervan voor deelname en verspreiding****b) Specifiek programma tot uitvoering van Horizon Europa**
*Partiële algemene oriëntatie***VERKLARING VAN DE RAAD**

“De partiële algemene oriëntaties van de Raad over het kaderprogramma Horizon Europa en over het specifieke programma tot uitvoering van Horizon Europa weerspiegelen niet het definitieve standpunt van de Raad over het Europees Instituut voor innovatie en technologie (EIT) en de kennis- en innovatiegemeenschappen (KIG’s) ervan. Het Raadsstandpunt over het EIT en de KIG’s wordt in een later stadium bepaald, na behandeling van het komende Commissievoorstel voor de herziening van de EIT-verordening.

De Raad verzoekt de Commissie ervoor te zorgen dat haar voorstel voor de herziening van de EIT-verordening een alomvattende en empirisch onderbouwde basis biedt voor eventuele toekomstige aanpassingen aan het algemene EIT-kader.”

VERKLARING VAN OOSTENRIJK

“Oostenrijk steunt Horizon Europa 2028-2034, het tiende kaderprogramma voor onderzoek van de EU, als programma dat de weg effent voor nieuwe kennis, welvaart en vrede in Europa.

Tijdens de onderhandelingen hebben wij er met succes voor gepleit om prioriteit te geven aan onderzoek gericht op de bevordering van democratische, cultureel diverse, inclusieve, sociaal rechtvaardige, veilige en vreedzame samenlevingen. Tegelijkertijd steunen wij de openstelling van het programma voor onderzoek voor tweërlei gebruik met zowel civiele als militaire toepassingen, met het oog op Europese soevereiniteit.

Wij betreuren echter dat ervoor is gekozen ook onderzoek voor uitsluitend militair gebruik te financieren met Horizon Europa. Dergelijk onderzoek zou moeten worden gefinancierd uit het Europees Fonds voor concurrentievermogen (EFC), waarin de defensiegerelateerde acties van het huidige Europees Defensiefonds (EDF) worden geïntegreerd.

Hiermee geven wij aan dat wij bij ons standpunt blijven, ook al zijn wij er niet in geslaagd de andere onderhandelingspartijen voldoende van dit punt te overtuigen. Tegelijkertijd willen wij benadrukken dat het Horizon Europa-programma als geheel onze goedkeuring wegdraagt.”

VERKLARING VAN DUITSLAND

“Het EU-kaderprogramma voor onderzoek en innovatie is een cruciaal instrument voor excellentie, toekomstbestendigheid en de strategische autonomie van de EU. Duitsland is ingenomen met en steunt de partiële algemene oriëntatie over de verordening inzake het tiende kaderprogramma (Horizon Europa 2028-2034, “KP10”).

Duitsland benadrukt echter dat het belangrijk is vast te houden aan de eerder vastgestelde en momenteel toegepaste praktijken met betrekking tot onderzoek met menselijke embryonale stamcellen en embryo’s.

Duitsland is ingenomen met het feit dat artikel 21 (subsidiabiliteit), lid 10, van de KP10-verordening juridisch bindende ethische uitsluitingscriteria voor financiering bevat, die in overeenstemming zijn met de huidige regels van de verordening voor Horizon Europa 2021-2027 (“KP9”). Voor Duitsland is het echter van cruciaal belang dat daarnaast ook nog steeds wordt gegarandeerd dat er geen EU-middelen gaan naar onderzoek waarbij menselijke embryo’s worden vernietigd, ook niet wanneer het daarbij gaat om het verkrijgen van stamcellen, aangezien dergelijke praktijken verboden zijn volgens Duitslands nationale wetgeving inzake de bescherming van embryo’s. Duitsland verwacht dat de Europese Commissie tijdig een verklaring over de KP10-verordening aflegt die overeenkomt met de verklaring die is afgelegd bij de goedkeuring van de KP9-verordening (doc. 2021/C 185/01, Verklaring van de Commissie over ethiek/stamcelonderzoek).”

GEZAMENLIJKE VERKLARING VAN HONGARIJE, KROATIË, LETLAND, ROEMENIË, SLOVENIË, SLOWAKIJE EN TSJECHIË

“Hongarije, Kroatië, Letland, Roemenië, Slovenië, Slowakije en Tsjechië steunen de vaststelling van de partiële algemene oriëntatie over het voorstel voor Horizon Europa 2028-2034. Aangezien, in afwachting van verdere vooruitgang met het meerjarig financieel kader (MFK), bepalingen van de rechtshandelingen die deel uitmaken van de horizontale onderhandelingen over het MFK zijn uitgesloten van de partiële algemene oriëntatie, met name artikel 19 van de verordening Horizon Europa, gaan zij akkoord met de partiële algemene oriëntatie op basis van de stand van zaken van de MFK-onderhandelingen op het ogenblik van de vaststelling, zoals weergegeven in het onderhandelingskader dat onder de verantwoordelijkheid van het voorzitterschap is opgesteldⁱ.

Hongarije, Kroatië, Letland, Roemenië, Slovenië, Slowakije en Tsjechië achten het in het bijzonder van essentieel belang dat het programma toegang blijft bieden tot maatregelen voor capaciteitsopbouw voor zowel verbredings- als transitielanden, met andere voorwaarden voor transitielanden. Zij achten het bovendien van essentieel belang dat een toename van de overheidsinvesteringen in onderzoek en innovatie als voorwaarde om in aanmerking te komen voor toegang tot de desbetreffende maatregelen voor capaciteitsopbouw, wordt beoordeeld op basis van een nominale stijging van de uitgaven ten opzichte van het voorgaande jaar.”

ⁱ Doc. ST 10058/26.

Ad B-punt 3b): **Pakket Europese netten**

**Verordening betreffende richtsnoeren voor de trans-Europese energie-
infrastructuur**

Algemene oriëntatie

GEZAMENLIJKE VERKLARING VAN PORTUGAL EN SPANJE

“De voltooiing van een echte energie-unie is een van de fundamentele pijlers van de Europese agenda.

Om werk te maken van die agenda moeten niet alleen de energieregelgeving en het energiebeleid worden geharmoniseerd op Europees niveau, maar moet onze energie-infrastructuur ook fysiek worden geconnecteerd. Zonder een goed onderling verbonden Europa kan er geen energie-unie zijn.

Interconnecties moeten worden opgevat als een Europees collectief goed, niet als het voorwerp van bilaterale onderhandelingen. De voordelen van interconnectie stoppen niet aan de grens: lagere groothandelsprijzen, meer voorzieningszekerheid, een betere integratie van hernieuwbare energiebronnen en een grotere veerkracht van het EU-elektriciteitssysteem als geheel.

Europa maakt de omslag naar elektriciteitssystemen die volledig draaien op hernieuwbare energiebronnen, waarvoor een aanzienlijke versterking van de flexibiliteitsinstrumenten nodig is. Elektriciteitsinterconnecties zijn in dit opzicht van cruciaal belang en zijn ook een noodzakelijke voorwaarde voor het Europese concurrentievermogen. Elektrificatie zal alleen maar de beloofde productiviteitswinst opleveren als de interne energiemarkt daadwerkelijk wordt geïntegreerd.

Wij juichten toe dat de acht aangewezen Europese energiesnelwegen van het initiatief voor energiesnelwegen van de Europese Commissie onder andere de elektriciteitsinterconnecties door de Pyreneeën en de corridor voor groene waterstof (H2Med) omvatten.

De verordening betreffende de trans-Europese energie-infrastructuur (TEN-E) vormt een essentieel instrument om resultaten te boeken met deze projecten, die van cruciaal belang zijn om de waarde van het Iberisch schiereiland als hernieuwbare-energiehub te ontsluiten en het schiereiland uit zijn isolement ten opzichte van de rest van het continent te halen.

Daarom verzoeken Spanje en Portugal de Europese Commissie om de energiesnelwegen die het Iberisch schiereiland met Midden-Europa verbinden, op te nemen in het hoofdscenario dat moet worden uitgewerkt overeenkomstig artikel 11 van de verordening betreffende de trans-Europese energie-infrastructuur (TEN-E).”

GEZAMENLIJKE VERKLARING VAN ESTLAND, FINLAND, LETLAND, LITOUWEN, POLEN EN ZWEDEN

“Estland, Finland, Letland, Litouwen, Polen en Zweden zijn ingenomen met de vooruitgang die in de Raad is geboekt met de herziening van de TEN-E-verordening. Tegelijkertijd zijn wij van mening dat de bescherming en de veerkracht van kritieke energie-infrastructuur duidelijker tot uiting moeten komen in de definitieve compromistekst, met name in bijlage II.

Ruslands aanvalsoorlog tegen Oekraïne, hybride dreigingen en sabotage-incidenten aan onze grensoverschrijdende energie-interconnectoren hebben aangetoond dat kritieke energie-infrastructuur een essentieel onderdeel van de veiligheid en paraatheid van de Unie vormt. Weerbaarheid tegen alle risico's mag niet slechts een horizontale beleidsdoelstelling blijven, maar moet een financieel en meetbaar onderdeel worden van het beleid, de programma's en de investeringsprioriteiten van de EU.

Tegen deze achtergrond waarderen wij het dat bijlage II bij de algemene oriëntatie van de TEN-E-verordening een afzonderlijke categorie bevat voor de bescherming en veerkracht van kritieke energie-infrastructuur. Wij nemen er nota van dat elektriciteitsinfrastructuur in deze categorie is opgenomen in de algemene oriëntatie, en benadrukken dat de bescherming en de veerkracht van energie-infrastructuur in het EU-beleid moeten worden opgevat als een systeembrede kwestie, en betrekking moeten hebben op alle infrastructuur die “kritiek” is om de voorzieningszekerheid te waarborgen. Wij beklemtonen dat het beschermen van bestaande activa die belangrijk blijven voor grensoverschrijdende energiestromen en economische veiligheid, niet mag betekenen dat de levensduur van fossiele infrastructuur wordt verlengd.

Onze mening blijft dat de categorie ook herstelcapaciteiten moet omvatten, waaronder reparatieparaatheid en regionale voorraden van kritieke componenten en reserveonderdelen, om ervoor te zorgen dat grensoverschrijdende energiestromen snel kunnen worden hersteld na aanvallen, sabotage of andere ernstige verstoringen.

In het licht van het bovenstaande benadrukken wij dat de bescherming van kritieke energie-infrastructuur prioriteit moet krijgen in het komende meerjarig financieel kader en consequenter tot uiting moet komen in het bredere EU-acquis inzake energie.

Rekening houdend met de bovengenoemde elementen zetten Estland, Finland, Letland, Litouwen, Polen en Zweden zich in voor verdere vooruitgang bij de bescherming van kritieke energie-infrastructuur in de TEN-E-verordening tijdens de komende interinstitutionele onderhandelingen.”
